

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Stanisław Stankiewicz

w sprawie **R.R.**

skazanego z art. 286 § 1 k.k. i in,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 14 lutego 2025 r.,

wniosków obrońcy i skazanego o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach

z dnia 7 czerwca 2024 r., sygn. akt II AKa 409/22,

zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 20 czerwca 2022 r., sygn. akt XVI K 64/21,

na podstawie art. 532 § 1 i 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

nie uwzględnić wniosków.

UZASADNIENIE

W złożonej przez obrońcę R.R. kasacji, podnoszącej zarzuty rażącego i mającego istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenia prawa procesowego oraz obrazy prawa materialnego, zawarto również wniosek o wstrzymanie wykonania zaskarżonego wyroku, do czasu jej rozpoznania. Zdaniem obrońcy z uwagi „na długi okres rozpoznania zwyczajnego środka odwoławczego, w ocenie skazanego zachodzi uzasadniona obawa, że zdąży on wykonać orzeczoną względem niego karę jeszcze przed merytorycznym rozpoznaniem kasacji, co w przypadku jej uwzględnienia byłyby oczywiście niesprawiedliwe dla skazanego”. Obrońca

wskazał, że „w stosunku do skazanego sąd odroczył wykonanie orzeczonej względem niego kary do 29 listopada 2024 r. uznając za natychmiastowe wykonanie kary pociągnęłoby dla niego i jego rodziny zbyt ciężkie skutki”.

Skazany R.R. w nadesłanej korespondencji także domagał się wstrzymania wykonania zaskarżonego kasacją wyroku z uwagi na trudną sytuację życiową i rodzinną, a w szczególności konieczność sprawowania opieki nad chorym ojcem.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wnioski obrońcy i skazanego nie zasługiwały na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności przypomnieć należy, iż w myśl art. 532 § 1 k.p.k., w razie wniesienia kasacji Sąd Najwyższy może wstrzymać wykonanie zaskarżonego orzeczenia, jak i innego orzeczenia, którego wykonanie zależy od rozstrzygnięcia kasacji. Wstrzymanie wykonania orzeczenia ma niewątpliwie charakter wyjątkowy, wprowadza bowiem odstępstwo od zasady niezwłocznej wykonalności prawomocnych orzeczeń (*vide* art. 9 k.k.w.), a wobec tego nie podlega wykładni rozszerzającej, zaś samo wniesienie kasacji nie stanowi dostatecznej podstawy do zastosowania tej szczególnej instytucji. Łączy się to bowiem z faktem, że kasacja przysługuje od prawomocnego wyroku, a więc orzeczenia objętego prawnym domniemaniem prawidłowości zawartych w nim rozstrzygnięć. Wprawdzie przepis art. 532 § 1 k.p.k. nie formułuje przesłanek przemawiających za podjęciem takiej decyzji, jednakże w orzecznictwie od dawna utrwalone jest stanowisko, że zastosowanie instytucji wstrzymania wykonania orzeczenia winno być uzasadnione szczególnymi i jednoznacznymi w swej wymowie okolicznościami prowadzącymi do wniosku, że wykonywanie lub wykonanie orzeczenia, przed rozpoznaniem skargi kasacyjnej spowodowałoby dla osoby skazanej wyjątkowo dolegliwe skutki i w zasadzie nieodwracalne skutki. Do owych szczególnych okoliczności należy zaliczyć rangę i charakter postawionych zarzutów kasacyjnych i ich widoczną już *prima facie* zasadność, a w związku z tym wysokie prawdopodobieństwo uwzględnienia wniesionej skargi, gdyż w takiej sytuacji wykonanie orzeczenia przed rozpoznaniem kasacji, zwłaszcza w zakresie kary, spowodowałoby dla skazanego zbyt poważne i w zasadzie nieodwracalne następstwa.

Oceniając niniejsze wnioski przez pryzmat powyższych reguł, stwierdzić należy, że na obecnym, wstępnym etapie postępowania, Sąd Najwyższy nie znalazł racjonalnych podstaw do uznania, że w sprawie zaistniały przesłanki do wstrzymania wykonania orzeczenia. Ranga sformułowanych w skardze zarzutów jest niewątpliwie wysoka. Rzecz jednak w tym, że w odniesieniu do uchybień podnoszących nienależyty standard kontroli odwoławczej (tudzież rażące naruszenia prawa procesowego i materialnego), dla uwzględnienia wniosku o wstrzymanie wykonania prawomocnego wyroku, prawdopodobieństwo uwzględnienia kasacji musiałoby być nieomal zbliżone do pewności, oczywistości. Taka sytuacja w przedmiotowej sprawie nie zaistniała. Na obecnym etapie postępowania można jedynie powiedzieć, że niewątpliwie zasadność wniesionej na rzecz R.R. skargi, zostanie szczegółowo i wnikliwie przeanalizowana przez Sąd Najwyższy na rozprawie. Rzecz jasna takiej gruntownej oceny nie można dokonywać na przedpolu merytorycznego rozpoznania kasacji w sytuacji, gdy omawiana skarga nie podnosi tego rodzaju uchybień oraz argumentów, które w sposób oczywisty, a więc bez potrzeby głębszego wnikania w całokształt materiałów sprawy, wskazywałyby na niebudzącą wątpliwości, ewidentną ich zasadność, a tym samym konieczność uchylenia zaskarżonego wyroku.

Za wstrzymaniem wykonania orzeczenia nie przemawiają także, eksponowane we wnioskach okoliczności, wskazujące na trudną sytuację rodzinną skazanego. Zarówno w piśmiennictwie, jak i w orzecznictwie Sądu Najwyższego zwraca się uwagę, że jako przesłanki do wstrzymania wykonania orzeczenia nie mogą być podnoszone okoliczności dotyczące sytuacji osobistej, czy rodzinnej strony, zaś takie okoliczności mogą być rozważane w płaszczyźnie zastosowania odpowiednich instytucji prawa karnego wykonawczego (odroczenia wykonania kary lub zarządzenia przerwy w odbywaniu kary), co nie leży w gestii Sądu kasacyjnego (zob. D. Świecki, Kodeks postępowania karnego. Komentarz, t. II Warszawa 2024; np. postanowienia SN: z 21 czerwca 2022 r., III KK 241/22; z 29 sierpnia 2024 r., IV KK 275/24).

Dostrzec także należy, że w pisemnej odpowiedzi na tę skargę prokurator wniosł o „uznanie kasacji za oczywiście bezzasadną i oddalenie jej na posiedzeniu”.

W tym stanie rzeczy, nie przesądzając w żadnym stopniu kierunku ostatecznego rozstrzygnięcia sprawy, które zapadnie po merytorycznym rozpoznaniu kasacji obrońcy, Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, że nie zachodzą wystarczające podstawy przemawiające za uwzględnieniem przedmiotowych wniosków o zastosowanie wyjątkowej instytucji wstrzymania wykonania zaskarżonego orzeczenia, przewidzianej w art. 532 § 1 k.p.k.

Mając powyższe względy na uwadze, orzeczono jak w sentencji.

[WB]

r.g.